

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ STEBĖSENA

Informacija apie 2020-10-27 išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės priemonių, skirtų padėti verslui, patiriančiam sunkumų dėl koronaviruso (**COVID-19**), įgyvendinimo ir įgyvendinimo kontrolės srityse Nr. 4-01-8771 (toliau – KRA išvada) pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą, parengta pagal UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – Invega) 2021-01-22 raštu Nr. 5-01-779, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) 2021-01-26 raštu Nr. 5-01-899, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIM) 2021-01-29 raštu Nr. 5-01-1114, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra) 2021-01-28 raštu Nr. 5-01-1079, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Lietuvos muitinė) 2021-01-27 raštu Nr. 5-01-955 ir 2021-10-13 raštu Nr. 5-01-10760, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – FM) 2021-02-04 raštu Nr. 5-01-1422 ir 2021-10-21 raštu Nr. 5-01-11050 pateiktą informaciją:

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei: 1.1. Ateityje, iškilus poreikiui įvesti ribojimus, analogiškus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 nustatytiems ribojimams, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės 3 skyriaus 1, 2, 7 punktuose pateiktus pastebėjimus, imtis iniciatyvos, kad: 1.1.1. Priimtuose teisės aktuose būtų aiškiai atskleista, kurias konkrečiai veiklas siekiama uždrausti ar apriboti, ir išvengta institucinio lygmens interpretacijų rizikos sudarant draudžiamų ir (ar) ribojamų karantino metu ekonominių veiklų rūšių sąrašą.	<i>EIM atsakymas.</i> Atsižvelgiant į pastebėjimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2020 m. lapkričio 7 d. dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) situacijos paskelbus karantiną visoje šalyje ¹ , buvo priimtas sprendimas, kad esminius kriterijus dėl pagalbos verslui priemonių taikymo turi nustatyti Lietuvos	Igyvendinta

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>Respublikos Vyriausybė. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas) 6 punkte nustatyta: „<...> dėl karantino metu ribojamų ūkinių veiklų tiesiogiai ir netiesiogiai nukentėjusiems ūkinių veiklų vykdytojams paramos priemonių aprašuose nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti taikomos paramos priemonės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo srityse, jeigu ūkinės veiklos vykdytojas atitinka bent vieną iš šių sąlygų:</p> <p>6.1. ūkinės veiklos vykdytojo ūkinės veiklos vidutinė vieno mėnesio apyvarta, skaičiuojant nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su 2019–2020 m. atitinkamo laikotarpio vidutine vieno mėnesio apyvarta, remiantis Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) pateiktose PVM deklaracijose deklaruotais, o neteikiantiems PVM deklaracijų, – pareiškėjo teikiamoje paraiškoje deklaruotais duomenimis, sumažėjo ne mažiau nei 30 procentų. Jeigu pagrindinė ūkinė veikla apribota po 2020 m. lapkričio 30 d., pajamų sumažėjimo, palyginti su 2019–2020 m. atitinkamu laikotarpiu, lyginamasis laikotarpis yra 2020 m. gruodžio 1 d. – 2021 m. sausio 31 d.</p> <p>Tuo atveju, kai ūkinės veiklos vykdytojas, skaičiuojant nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d., pajamų negavo, jam gali būti taikomos paramos priemonės pagal šio nutarimo 6.2 papunktį paramos priemonių aprašuose nustatyta tvarka ir sąlygomis;</p> <p>6.2. ūkinės veiklos vykdytojo vykdoma pagrindinė ūkinė veikla yra įtraukta į sąrašą, tvirtinamą bendru Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir VMI. Į sąrašą įtraukiamos šiuo nutarimu ribojamos ūkinės veiklos, taip pat</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>tos veiklos, kurios yra ribojamos netiesiogiai ir kurių įtraukimui į sąrašą pritaria Vyriausybė.“</p> <p>Tokiu būdu Lietuvos Respublikos Vyriausybė numatė aiškius pagrindus, kokiais atvejais gali būti skiriama parama Lietuvos Respublikoje veikiantiems subjektams.</p> <p>Vadovaujantis Nutarimo 6.2 papunkčiu, 2020 m. gruodžio 30 d. buvo patvirtintas bendras Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Nr. 4-1171/A1-1301 „Dėl Karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Sąrašas). Tokiu būdu užtikrinama, kad sprendimai dėl kriterijų pagalbos priemonėms ar paveiktų ekonominių veiklų sąrašo nėra priimami vienasmeniškai vieno subjekto.</p> <p><i>FM atsakymas.</i></p> <p>Mūsų nuomone, pagrindas išvengti institucinio lygmens interpretacijų rizikos sudarant draudžiamų ir ribojamų karantino metu ekonominių veiklų rūšių sąrašą sudarytas Vyriausybei priėmus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas), kuriame numatyta, kad sąrašas veiklų, kurios yra ribojamos šiuo nutarimu, taip pat tos veiklos, kurios yra ribojamos netiesiogiai ir kurių įtraukimui į sąrašą pritaria Vyriausybė, sudaromas bendru Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir VMI. Remiantis šia nuostata bendru Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 4-1171/A1-1301 „Dėl karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas veiklų sąrašas pagal</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>konkrečius EVRK kodus² (toliau – EVRK sąrašas). Taip pat nustatyti aiškūs kriterijai, kada gali būti taikomos paramos priemonės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo srityse: ūkio subjekto pagrindinė veikla turi būti įtraukta į aukščiau paminėtą ribojamų ūkinių veiklų sąrašą ir/arba jo vidutinė vieno mėnesio apyvarta sumažėjo ne mažiau nei 30 procentų³.</p> <p>Būtent šių esminių sąlygų įvardijimas Nutarime ir EVRK sąrašas tapo pagrindu nustatant ir mokestinės pagalbos priemonių aprėptį. Valstybinė mokesčių inspekcija, atsižvelgdama į nustatytą reglamentavimą, sudarė naują mokesčių mokėtojų, kuriems taikomos mokestinės pagalbos priemonės, sąrašą (toliau – VMI sąrašas). Įmonės į naująjį VMI sąrašą buvo įtrauktos atsižvelgiant į rudens karantino metu nustatytus veiklos vykdymo ribojimus pagal EVRK sąrašą, patvirtintą Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų. Taigi, iš esmės VMI sąrašas sudarytas remiantis tais pačiais kriterijais, kurie nustatyti Nutarime, papildomai įvertinus specifines mokestines rizikas⁴.</p> <p>Atsižvelgdami į tai kas išdėstyta aukščiau, laikomės nuomonės, kad institucinio lygmens interpretacijų rizika, taikant pagalbos priemones, yra minimizuota.</p>	
1.1.2. Praktikoje būtų užtikrintas visų ūkio subjektų lygiateisiškumas taikant	<i>EIM atsakymas.</i>	Įgyvendinta

² Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2 red.), patvirtinto Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ grupė.

³ Nutarimo 6.1 p.: ūkinės veiklos vykdytojo ūkinės veiklos vidutinė vieno mėnesio apyvarta, skaičiuojant nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su 2019–2020 m. atitinkamo laikotarpio vidutine vieno mėnesio apyvarta, remiantis Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) pateiktose PVM deklaracijose deklaruotais, o neteikiantiems PVM deklaracijų, – pareiškėjo teikiamoje paraiškoje deklaruotais duomenimis, sumažėjo ne mažiau nei 30 procentų. Jeigu pagrindinė ūkinė veikla apribota po 2020 m. lapkričio 30 d., pajamų sumažėjimo, palyginti su 2019–2020 m. atitinkamu laikotarpiu, lyginamasis laikotarpis yra 2020 m. gruodžio 1 d. – 2021 m. sausio 31 d. Tuo atveju, kai ūkinės veiklos vykdytojas, skaičiuojant nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d., pajamų negavo, jam gali būti taikomos paramos priemonės pagal šio nutarimo 6.2 papunktį paramos priemonių aprašuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

⁴ Pvz. į sąrašą nėra įtrauktos įmonės (PVM mokėtojos), kurių apyvarta 2020 m. spalio – lapkričio mėn., lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m., nesumažėjo. Taip pat, jei įmonė yra įtraukta į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą, vertinama ir tai, ar įmonė nėra bankrutuojanti, likviduojama ir pan.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>veiklos ribojimus, kuriais siekiama sukurti nepalankią terpę COVID-19 plitimui.</p>	<p>Aukščiau minėto Nutarimo 6 p. yra numatyta, kad dėl karantino metu ribojamų ūkinių veiklų tiesiogiai ir netiesiogiai nukentėjusiems ūkinių veiklų vykdytojams paramos priemonių aprašuose nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti taikomos paramos priemonės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo srityse, jeigu ūkinės veiklos vykdytojas atitinka bent vieną iš Nutarimo 6 punkto nustatytų sąlygų. Taigi Nutarimas numato vieningas bendras sąlygas, kurias turi atitikti visi verslai tam, kad galėtų pretenduoti į paramą.</p>	
<p>1.1.3. Būtų objektyviai įvertinta, ar pokarantininiu laikotarpiu vis dar išlieka objektyvus poreikis, inicijuojant ir priimant sprendimus, kurie skirti COVID-19 sukeltoms neigiamoms pasekmėms suvaldyti, taikyti analogiškas pagreitintas procedūras, kurios buvo taikytos karantino laikotarpiu, siekiant suvaldyti COVID-19 pandemijos keliamas grėsmes, kurios galėjo daryti tiesioginę įtaką visuomenės išlikimui, t. y. praktikoje, pasibaigus karantinui, užtikrinti, kad kiekvienu atveju būtų tinkamai įvertintas teisės akto projekto poveikis ekonominiams ir socialiniams santykiams, o galutiniai sprendimai būtų priimti ne anksčiau, nei bus pasiektas atsakingų valstybės institucijų sutarimas tarpinstituciniu lygmeniu⁵.</p>	<p><i>EIM atsakymas.</i> Pritariame, kad teisės aktai turi būti rengiami ir priimami vadovaujantis teisėkūrą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir pažymime, kad ir karantino laikotarpiu rengiant teisės aktus laikomasi teisėkūrą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų (tam tarpe ir nustatytų derinimo su suinteresuotomis institucijomis procedūrų) bei prieš priimant sprendimus siekiama įvertinti teisės akto projektų poveikį ekonominiams ir socialiniams santykiams.</p>	<p>Įgyvendinta</p>

⁵ Pavyzdžiui, LRV 2020 m. liepos 29 d. posėdyje (protokolas Nr. 35) dalis posėdžio dalyvių išreiškė pagrįstas abejones dėl priėmimui pateiktų teisės aktų projektų kokybės ir todėl pateikė siūlymą atidėti jų priėmimą, tačiau tokiame siūlymū nebuvo pritarta ir pan.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>1.1.4. Svarstyti galimybę sudaryti sąlygas visuomenei atverti informaciją apie institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemones, vykdomos veiklos, kuria siekiama identifikuoti ir iš paramos gavėjų tarpo pašalinti subjektus, kurie negali būtų tokios paramos gavėjais, rezultatus. Pritarus šiam pasiūlymui VMI ir „Invegai“ viešai paskelbti minėtą informaciją jų pasirinkta apimtimi.</p>	<p><i>EIM atsakymas.</i></p> <p>Paramos gavėjams taikomi kriterijai yra numatyti atskirų institucijų tvirtinamuose paramos verslui priemonių dokumentuose. Šie dokumentai yra viešai prieinami. Pvz., Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kuruojamų priemonių verslui finansavimo sąlygų aprašai yra viešai publikuojami įgyvendinančios institucijos „Invegos“ interneto svetainėje www.invega.lt, o taip pat skelbiami teisės aktų registre adresu https://www.e-tar.lt/portal/.</p> <p>Informacija apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kuruojamas priemones ir paramą pagal jas gavusius pareiškėjus skelbiama „Invegos“ interneto svetainėje www.invega.lt. (pvz., pagal dalinio palūkanų kompensavimo priemonę įmonės pavadinimas, įmonės kodas, numatomas suteikti palūkanų kompensavimo dydis per 20 darbo dienų nuo teigiamo sprendimo priėmimo dienos yra paskelbiami „Invegos“ interneto svetainėje).</p> <p>Papildomai paaiškiname, kad ne tik paramos gavėjų pavadinimo, skirtos paramos dydžio, bet ir konkrečių pareiškėjų atitikties priemonių finansavimo aprašuose nustatytiems kriterijams detalus vertinimo rezultatų viešinimas galėtų pakenkti įmonių reputacijai, jų konkurencingumui ir turėti neigiamų pasekmių tolimesnei jų veiklai, todėl toks viešinimas laikytinas netikslingu. Svarbu pažymėti, kad kiekvienas pareiškėjas, dėl kurio yra priimtas neigiamas sprendimas, yra detalai supažindinamas su neigiamos sprendimo priėmimo priežastimis.</p> <p><i>Invegos atsakymas.</i></p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Galimybė atverti visuomenei informaciją apie „Invegos“ vykdomos veiklos, kuria siekiama identifikuoti ir iš paramos gavėjų tarpo pašalinti subjektus, kurie negali būti tokios paramos gavėjai (toliau – netinkami paramos gavėjai),</p>	<p>Igyvendinta</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>rezultatus apsvaistyta. Atsižvelgiant į „Invegos“ vidaus teisės aktais vykdomus procesus, netinkami paramos gavėjai nustatomi: atliekant projektų (paraiškų) vertinimą (vertinimo procesas); atliekant atrankines patikras tų projektų vykdytojų, su kuriais sudarytos dotacijų (finansavimo) sutartys (patikrų procesas).</p> <p>Tiek vertinimo, tiek patikrų proceso rezultata (kad yra netinkamas paramos gavėjas) pareiškėjas (projekto vykdytojas) gali skųsti teisės aktų numatyta tvarka, todėl tokios informacijos viešinimas galėtų turėti neigiamų pasekmių tiek pareiškėjui (projekto vykdytojui) (reputacinė žala), tiek „Invegai“ (reputacinė ir finansinė rizika).</p> <p>Manome, kad netinkamų paramos gavėjų viešinimas tų institucijų, kurios nepriima galutinio ir neginčijamo sprendimo dėl paramos gavėjo (ne)tinkamumo, būtų netinkama priemonė, nes galimai atgrasytų ne tik netinkamus, bet ir tinkamus paramos gavėjus naudotis valstybės teikiamomis pagalbos priemonėmis, taip pat silpnintų pasitikėjimą tokiomis institucijomis. Tačiau sutinkame, kad tokią informaciją galėtų viešinti tos institucijos, kurios turi įstatyminę galią (įpareigojimus) priimti galutinius nuosprendžius dėl pareiškėjo (paramos gavėjo) (ne)tinkamumo.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad, „Invegai“ įgyvendinant Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemones, nenustatyta nei vieno tyčinio sukčiavimo atvejo (neturime priemonių įrodyti tyčios, sukčiavimo, klastojimo ar pan. veikas, o, esant tokiems įtarimams, tokie atvejai būtų perduodami atitinkamoms valstybės įgaliotoms institucijoms išnagrinėti: pvz., STT, FNTT ir pan.). Nustatytieji atvejai, kai buvo priimti sprendimai susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą arba nutraukti sutartį su paramos gavėju dėl jo neatitikimo teikiamos valstybės pagalbos gavėjo reikalavimams, buvo susiję su pareiškėjo (projekto vykdytojo) klaidingai pateikta informacija, duomenimis, duomenų perskaičiavimu, priemonių sąlygų nesupratimu,</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>netinkamu jų interpretavimu, negebėjimu tinkamai užpildyti dokumentus paramai gauti ir pan. Manome, kad tokių subjektų viešinimas yra netinkama atsakomoji priemonė ir neproporcingas veiksmas, taip pat priešintų „Invega“, kaip paramą teikiančią instituciją, su verslu, nes teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai.</p> <p><i>FM atsakymas.</i> Siekdama skaidrumo, 2021 metais VMI numatė viešai skelbti nukentėjusių dėl koronaviruso (COVID-19) protrūkio asmenų, kuriems taikomos mokesstinės pagalbos priemonės, sąrašų sudarymo principus ir kriterijus. Dalis tokios informacijos jau yra paskelbta ir su ja galima susipažinti VMI puslapyje⁶. Artimiausiu metu VMI viršininko įsakymu bus patvirtintas Mokesčių mokėtojų, pripažintų nukentėjusiais nuo ekstremaliosios situacijos ir karantino, kurio metu Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato ūkinės veiklos apribojimus ir kuriems taikomos mokesstinės pagalbos priemonės, sąrašų sudarymo kriterijų ir administravimo tvarkos aprašas. Kartu norėtume pažymėti, kad pagalbos priemonių taikymo mokesčių mokėtojams taikymo tvarka, kuri patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2020 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. VA-27, VMI sąrašo sudarymo principai, pats sąrašas ir kita mokesčių mokėtojams aktuali informacija dėl pagalbos priemonių taikymo skelbiama internete VMI puslapyje⁷.</p>	
1.2. Atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės 3 skyriaus 3–5 punktuose pateiktus pastebėjimus ir pasitelkiant institucijas, dalyvaujančias vykdant Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių		

⁶ <https://www.vmi.lt/evmi/informacija-verslui>

⁷ <https://www.vmi.lt/evmi/nukentejusiems-nuo-covid-19>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>mažinimo priemonių plano priemonės, kuriomis siekiama padėti verslui išsaugoti likvidumą, imtis aktyvių veiksmų, kad:</p> <p>1.2.1. Praktikoje būtų panaikinta duomenų fragmentiškumo apie COVID-19 paramos priemonių įgyvendinime dalyvaujančių institucijų veiklos, identifikuojant subjektus, kurie pretendavo gauti arba yra gavę valstybės paramą dėl patirto neigiamo COVID-19 poveikio vykdomai veiklai, tačiau realiai neigiamo poveikio vykdomai veiklai nėra patyrę, rezultatus, problema, užtikrinant tarpinstitucinius aptariamą informacijos mainus ne tik tarp VMI, „Sodros“ ir Lietuvos muitinės, bet ir tarp kitų COVID-19 paramos priemonių įgyvendinime dalyvaujančių institucijų („Invegos“, savivaldybių) ir reikiamus institucinius ir tarpinstitucinius patikros bei kontrolės veiksmus. Manome, kad subjektas, kuris vienos iš valstybės institucijų buvo identifikuotas kaip savo iniciatyva deklaravęs, tačiau realiai nepatyręs neigiamo poveikio vykdomai veiklai dėl COVID-19 arba identifikuotas kaip pateikęs apgaulingą informaciją, kad gautų valstybės paramą COVID-19 žalai sumažinti, galėtų būti ir kitose institucijose įtrauktas į sąrašus</p>	<p><i>Invegos atsakymas.</i></p> <p>Siekiant ne viešinti informaciją apie netinkamus paramos gavėjus, o ja keistis tarp institucijų bei vertinti, „Invega“, kartu su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) ,teikė siūlymą įtvirtinti LRV nutarime Nr. 1126 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ nuostatą: „Nustatyti, kad šio nutarimo 6 punkte numatytų paramos priemonių įgyvendinime dalyvaujančios valstybės institucijos ir kiti subjektai keičiasi šioms paramos priemonėms įgyvendinti reikalingais duomenimis“, t. y. buvo siekiama įtvirtinti aktyvų duomenų apsikeitimą su VMI ir kitomis paramos priemonių įgyvendinime dalyvaujančiomis institucijomis. Siūloma nuostata Vyriausybės nutarime įtvirtinta nebuvo, tačiau „Invega“ šiuo metu derina sutarties sąlygas su VMI dėl periodinio duomenų gavimo (apsikeitimo), kiek tai susiję su Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių įgyvendinimu.</p> <p><i>EIM atsakymas.</i></p> <p>Institucijos rengdamos pagalbos priemonės verslui, patyrusiam nuostolių dėl koronaviruso (COVID-19), atsižvelgdamos į kiekvienos atskiros planuojamos priemonės tikslą, nustatė aiškius kriterijus galimiems pareiškėjams. Kiekvienos priemonės lygmeniu buvo apibrėžtas aiškus paramos gavėjų ratas ir jiems taikomi objektyvūs atrankos kriterijai. Taip pat, atsižvelgiant į kiekvienos priemonės specifiką, buvo nustatytas ir kontrolės mechanizmas.</p> <p>Manytina, kad situacija, kai verslo subjektai galėjo pretenduoti į vienu institucijų teikiamą paramą, bet negalėjo pretenduoti į</p>	<p>Igyvendinta</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>subjektų, kuriems bus atliekama detali patikra.</p>	<p>kitų, yra suprantama, kadangi kiekviena institucija veikia tam tikroje atskiroje, jai priskirtoje srityje ir vykdo jai pagal kompetenciją priskirtas funkcijas, dėl šios priežasties paramos priemonių konstrukcija, apimtis, tinkami gavėjai ir tikslai gali skirtis.</p> <p>Kaip ir minėta anksčiau, siekiant aiškiai identifikuoti kokie subjektai dėl karantino metu taikomų ribojimų gali gauti paramą, buvo priimtos atitinkamos Nutarimo nuostatos bei patvirtintas Sąrašas.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad rengiant naujas paramos priemones, siekiama užtikrinti paramos teikime dalyvaujančių institucijų duomenų mainus, kad pagalbos gavėjų, siekiančių gauti skirtingas paramos priemones, tinkamumo įvertinimas būtų paremtas vienodais duomenimis.</p> <p><i>FM atsakymas.</i></p> <p>Informuojame, kad Valstybinė mokesčių inspekcija duomenų teikimo sutartis pasirašiusi su Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (INVEGA), VšĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra“ (LVPA), VšĮ „Vyriausybės strateginės analizės centras“ (STRATA). Šiuo metu pasirašoma sutartis su Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, pagal kurią bus teikiami duomenys apie mokestinę nepriemoką, kuriai taikomos mokestinės pagalbos priemonės, sudarytų mokestinių paskolų sutarčių be palūkanų likutį, mokesčių mokėtojo ekonominės veiklos kodą.</p> <p>Papildomai informuojame, kad duomenų teikimo sutartis, sudaryta tarp Valstybinės mokesčių inspekcijos ir INVEGA, pasirašius susitarimą dėl duomenų sutarties pakeitimo, buvo papildyta nuostata, kad Valstybinė mokesčių inspekcija INVEGA teikia vertintų ir atmestų nuo COVID-19 nukentėjusių savarankiškų ir nesavarankiškų įmonių subsidijų paraiškų, teikiamų vadovaujantis Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>administravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 24 „Dėl Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusių įmonių subsidijų paraiškų, teikiamų vadovaujantis Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 230 „Dėl Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 labiausiai nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, faktus. INVEGA šiuos duomenis naudoja įvertinant paskolos gavėjų — fizinių ir juridinių asmenų — atitiktį Skatinamosios finansinės priemonės „Tiesioginės COVID-19 paskolos“ schemos 5.1, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4 papunkčiuose nustatytoms sąlygoms ir vertinant paskolos gavėjo galimybę gauti lengvatinę paskolą iš valstybės lėšų apyvartinėms lėšoms finansuoti, taip pat atliekant paskolos gavėjų — juridinių asmenų — INVEGA teikiamų paraiškų duomenų pagrįstumo kontrolę, siekiant užtikrinti paraiškų atitiktį Skatinamosios finansinės priemonės „Tiesioginės COVID-19 paskolos“ schemai.</p>	
<p>1.2.2. Susijusiuose nacionalinio ir institucinio lygmens teisės aktuose būtų aiškiai reglamentuota, kurie sprendimai gali ir (ar) turi būti priimami dėl konkrečių subjektų, siekiančių gauti ir (ar) gavusių valstybės paramą COVID-19 žalai sumažinti, jeigu viena iš Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonės įgyvendinančių institucijų, po atliktos</p>	<p><i>EIM atsakymas.</i> Informuojame, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija į priemonių, kuriomis siekiama padėti verslui nukentėjusiam nuo COVID-19 sąlygų aprašus, yra įtraukusi nuostatą, kad paramos gavėjas neturi būti gavęs neteisėtos pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, arba yra grąžinęs visą jos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktų nustatyta tvarka. Paramos priemonių sąlygose taip pat yra nustatyta, kad jei pareiškėjai pateikia neteisingą, klaidinančią informaciją ar</p>	<p>Igyvendinta</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>pagalbos priemonių taikymo pagrįstumo patikrinimo procedūros, priima sprendimą, kad subjektas nėra patyręs neigiamo poveikio vykdomai veiklai dėl COVID-19. Manome, kad būtų tikslinga svarstyti galimybę teisiniu reglamentavimu įtvirtinti nuostatą, kad subjektas, kuris buvo identifikuotas kaip tyčia pateikęs apgaulingą informaciją paramai gauti arba identifikuotas kaip ne pagal nustatytą paskirtį panaudojęs Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių įgyvendinimui skirtas lėšas, negali būti tarp tokios paramos gavėjų.</p>	<p>sąmoningai nuslepia informaciją, turinčią reikšmės sprendimo priėmimui ar gauna didesnę nei priklauso pagalbą, tokia pagalba laikoma neteisėta ir ji turi būti gražinta su palūkanomis. Todėl, jei skyrus pagalbą būtų nustatyta, kad pagalbos gavėjas neturėjo teisės jos gauti, jis turėtų gražinti visą išmokėtą pagalbos sumą su palūkanomis.</p> <p>Manome, kad toks reglamentavimas yra pakankamas siekiant apsisaugoti nuo piktnaudžiaujančių ar neteisėtą paramą gavusių paramos gavėjų.</p> <p>Dėl skirtingų institucijų priimtų sprendimų dėl to paties pareiškėjo informuojame, kad kiekviena institucija, atsižvelgdama į priemonių tikslus ir uždavinius, numato skirtingus atrankos kriterijus pareiškėjams, taiko skirtingą valstybės pagalbos režimą, todėl gali būti atvejų, kad pagal vienas priemonės tam tikri verslo subjektai galėjo būti įvertinti kaip tinkami gauti paramą, o pagal kitas ne.</p> <p><i>Sodra atsakymas.</i></p> <p>Atsižvelgta – Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų santykių su draudėjais paskelbus karantiną Lietuvos Respublikos ir/ar savivaldybių teritorijose tvarkos aprašymas, patvirtintas Fondo valdybos direktoriaus 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų santykių su draudėjais paskelbus karantiną Lietuvos Respublikos ir/ar savivaldybių teritorijose tvarkos aprašymo patvirtinimo“, (toliau – Aprašymas) 1 ir 3 priede draudėjams yra nurodyta, kad už klaidingos informacijos pateikimą Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms bus taikomas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 193 straipsnis. Taip pat Aprašymo 18 punkte įtvirtinta nuostata, kad paaiškėjus, kad draudėjas, kuriam šio Aprašymo nustatyta tvarka buvo nepradėtas priverstinis išsiskolinimo išieškojimas, nėra priskiriamas prie neigiamą poveikį patyrusių draudėjų,</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	Fondo valdybos teritorinis skyrius per 3 darbo dienas pradeda priverstinį įsiskolinimo išieškojimą.	
<p>1.2.3. Būtų pasiektas institucijų, dalyvaujančių vykdant Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonės, bendras sutarimas:</p> <p>1.2.3.1. Kurios konkrečiai veiklos dėl paskelbto karantino buvo arba bus uždraustos ar ribojamos.</p>	<p><i>EIM atsakymas.</i> Informuojame, kad Nutarimu įvesto karantino metu ribojamų veiklų sąrašas yra patvirtintas bendru 2020 m. gruodžio 30 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. 4-1171/A1-1301 „Dėl Karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašo patvirtinimo“.</p> <p><i>FM atsakymas.</i> Mūsų nuomone, pagrindas išvengti institucinio lygmens interpretacijų rizikos sudarant draudžiamų ir ribojamų karantino metu ekonominių veiklų rūšių sąrašą sudarytas Vyriausybei priėmus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ (toliau – Nutarimas), kuriame numatyta, kad sąrašas veiklų, kurios yra ribojamos šiuo nutarimu, taip pat tos veiklos, kurios yra ribojamos netiesiogiai ir kurių įtraukimui į sąrašą pritaria Vyriausybė, sudaromas bendru Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir VMI. Remiantis šia nuostata bendru Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 4-1171/A1-1301 „Dėl karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų</p>	<p>Igyvendinta</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas veiklų sąrašas pagal konkrečius EVRK kodus⁸ (toliau – EVRK sąrašas). Taip pat nustatyti aiškūs kriterijai, kada gali būti taikomos paramos priemonės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo srityse: ūkio subjekto pagrindinė veikla turi būti įtraukta į aukščiau paminėtą ribojamų ūkinių veiklų sąrašą ir/arba jo vidutinė vieno mėnesio apyvarta sumažėjo ne mažiau nei 30 procentų⁹.</p> <p>Būtent šių esminių sąlygų įvardijimas Nutarime ir EVRK sąrašas tapo pagrindu nustatant ir mokestinės pagalbos priemonių aprėptį. Valstybinė mokesčių inspekcija, atsižvelgdama į nustatytą reglamentavimą, sudarė naują mokesčių mokėtojų, kuriems taikomos mokestinės pagalbos priemonės, sąrašą (toliau – VMI sąrašas). Įmonės į naują VMI sąrašą buvo įtrauktos atsižvelgiant į rudens karantino metu nustatytus veiklos vykdymo ribojimus pagal EVRK sąrašą, patvirtintą Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų. Taigi, iš esmės VMI sąrašas sudarytas remiantis tais pačiais kriterijais, kurie nustatyti Nutarime, papildomai įvertinus specifines mokestines rizikas¹⁰.</p> <p>Atsižvelgdami į tai kas išdėstyta aukščiau, laikomės nuomonės, kad institucinio lygmens interpretacijų rizika, taikant pagalbos priemones, yra minimizuota.</p>	

⁸ Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2 red.), patvirtinto Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ grupė.

⁹ Nutarimo 6.1 p.: ūkinės veiklos vykdytojo ūkinės veiklos vidutinė vieno mėnesio apyvarta, skaičiuojant nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su 2019–2020 m. atitinkamo laikotarpio vidutine vieno mėnesio apyvarta, remiantis Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) pateiktose PVM deklaracijose deklaruotais, o neteikiantiems PVM deklaracijų, – pareiškėjo teikiamoje paraiškoje deklaruotais duomenimis, sumažėjo ne mažiau nei 30 procentų. Jeigu pagrindinė ūkinė veikla apribota po 2020 m. lapkričio 30 d., pajamų sumažėjimo, palyginti su 2019–2020 m. atitinkamu laikotarpiu, lyginamasis laikotarpis yra 2020 m. gruodžio 1 d. – 2021 m. sausio 31 d. Tuo atveju, kai ūkinės veiklos vykdytojas, skaičiuojant nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d., pajamų negavo, jam gali būti taikomos paramos priemonės pagal šio nutarimo 6.2 papunktį paramos priemonių aprašuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

¹⁰ Pvz. į sąrašą nėra įtrauktos įmonės (PVM mokėtojos), kurių apyvarta 2020 m. spalio – lapkričio mėn., lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m., nesumažėjo. Taip pat, jei įmonė yra įtraukta į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą, vertinama ir tai, ar įmonė nėra bankrutuojanti, likviduojama ir pan.

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>1.2.3.2. Ar gali būti iš subjektų, atsižvelgiant į jų vykdomos veiklos pobūdį, institucinio lygmens sprendimais atimama teisė pasinaudoti valstybės parama, kuri skirta Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių vykdymui finansuoti, kai subjektų vykdomai veiklai padarytas neigiamas poveikis dėl COVID-19 ir ar aptariamus sprendimus jau priėmusių valstybės institucijų argumentai, kuriais remiantis buvo priimti aptariamieji sprendimai, yra pakankami pagrįsti.</p>	<p><i>EIM atsakymas.</i></p> <p>Institucijos, patvirtindamos pagalbos priemones, jas nukreipia į konkrečias visuomenės sritis, siekia atitinkamų tikslų jiems pavestose valdymo srityse, todėl skirtingų institucijų patvirtintos pagalbos priemonės būna skirtingų siektinų tikslų, skirtingo pobūdžio, būna nukreiptos į skirtingus gavėjus su skirtingais tinkamumo reikalavimais.</p> <p>Pavyzdžiui Ekonomikos ir inovacijų ministerijos vykdomos priemonės yra kitokio pobūdžio nei VMI, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Fondo valdyba), Lietuvos muitinės kompetencijai priskirtos priemonės. Pastarosios yra susijusios su mokesčių ir mokėjimų atidėjimais, o ministerijos vykdomos priemonės susijusios su lėšų skyrimu (papildomu pajamų gavimu) subjektams iš valstybės biudžeto.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija apribojimus dėl tam tikrų sektorių nerėmimo įtvirtino valstybės pagalbos priemonėse. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba yra parama, kurią valstybė iš savo išteklių teikia tam tikriems ūkio subjektams arba tam tikroms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, suteikdama išskirtinę ekonominę naudą, kuri neatsirastų rinkos sąlygomis ir kuri iškraipo konkurenciją ir veikia prekybą tarp ES valstybių narių. Parama kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, kai ji atitinka visus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus kriterijus. Vienas iš šių kumuliatyvių kriterijų yra paramos selektyvumas.</p> <p>Priemonė yra selektyvi, kai ji teikia naudą tik tam tikriems ūkio subjektams arba tam tikriems sektoriams (pavyzdžiui, parama teikiama tam tikro dydžio arba įsikūrusioms tam tikrame regione, arba veikiančioms tam tikruose sektoriuose įmonėms). Taigi, valstybė narė, nepažeisdama Europos Sąjungos teisės, nacionalinėje priemonėje, nagrinėjamu atveju – valstybės</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>pagalbos scheme, turi diskrecijos teisę nustatyti neremiamus sektorius ir netinkamas išlaidas.</p> <p>Be to, paramos alkoholio gamintojams ir prekyautojams ribojimas atitinka Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 3 straipsnyje nurodytus valstybės alkoholio kontrolės politikos principus.</p> <p>Paramos tabako gamintojams ir prekyautojams ribojimas atitinka Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 3 straipsnyje nurodytus Valstybės tabako, tabako gaminių ir susijusių gaminių kontrolės politikos principus.</p> <p>Paramos azartinių lošimų organizatoriams ribojimas siejamas su Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 10 str. nustatytais draudimais ir apribojimais.</p> <p>Paramos ginklų, šaudmenų sektoriams ribojimas siejamas su Europos Komisijos gairių „ES finansavimas dvejojo naudojimo prekėms ir technologijoms“ 3 skyriumi, kur nurodyta, kad gynybos ir karinės pramonės sektoriaus projektai nėra tinkami finansuoti iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšų, tačiau dvejojo naudojimo prekės ir technologijos gali būti finansuojamos. Gairių 3 skyriaus 2 dalyje „Europos regioninės plėtros fondas“ nustatyta, kad dvejojo naudojimo prekės ir technologijos yra tinkamos finansuoti ES fondų lėšomis tik ta dalimi, kuri susijusi su civiline paskirtimi.</p> <p>Be to, ir pati Europos Komisija taip pat taiko apribojimus teikiant valstybės pagalbą arba finansuojant projektus tam tikrose srityse. Tai nurodoma 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006, 3 straipsnio 3 dalyje; 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai 1 straipsnio 1 dalyje; 2014 m. birželio 17 d.</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>1.2.3.3. Kokia apimtimi turėtų būti taikomos suteiktos nereikšmingos (de minimis) pagalbos teikimą reglamentuojančios teisės aktų nuostatos teikiant pagalbą pagal Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo plano tikslo Nr. 3 „Padėti verslui išsaugoti likvidumą“ priemones, kurių bendravykdytojomis paskirtos VMI, „Sodra“ ir Lietuvos muitinė.</p>	<p>Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, 1 straipsnio 2–5 dalyse, 4 ir 13 straipsniuose, 14 straipsnio 16 dalyje ir kt.</p> <p>Atsižvelgiant į tai manome, kad asignavimų valdytojams, formuojantiems politiką atitinkamose veiklos srityse, turėtų būti paliekama teisė spręsti dėl tinkamų pagalbos gavėjų atitinkamose pagalbos priemonėse.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad visų priemonių, tame tarpe ir skirtų nukentėjusiems nuo COVID-19 verslams remti, nuostatos yra derinamos su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba. Esant nesąžiningos konkurencijos rizikai arba esant kitiems galimiems pažeidimams šioje srityje, Konkurencijos taryba teiktų pastabas.</p> <p><i>EIM atsakymas.</i></p> <p>Šio STT pasiūlymo Vyriausybei Ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal kompetenciją įvertinti negali, nes Finansų ministerija savo vertinimo iki nustatyto termino nepateikė, o Socialinės apsaugos ir darbo ministerija el. paštu paaiškino, kad Fondo valdybai STT rekomendacijų nepateikė, todėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerija papildomų pokyčių dėl STT išvadų teikti neplanuoja.</p> <p><i>Sodra atsakymas.</i></p> <p>Atsižvelgta – paaiškėjus, kad praktikoje nėra vieningo sutarimo kokia apimtimi turėtų būti taikomos suteiktos nereikšmingos (de minimis) pagalbos teikimą reglamentuojančios teisės aktų nuostatos, Fondo valdyba 2020 m. rugpjūčio 12 d. raštu Nr. (9.7E) I-5425 kreipėsi į Konkurencijos tarybą dėl išaiškinimo, ar karantino metu taikytinos priemonės laikytinos valstybės pagalba pagal ES reglamentą. 2020 m. rugpjūčio 17 d. gautas atsakymas iš Konkurencijos tarybos, kad valstybės pagalba gali būti teikiama tik iš anksto apie ją pranešus Europos Komisijai</p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>ir gavus iš jos pritarimą, arba taikant vieno išankstinio pranešimo išimtį numatančių Europos Komisijos reglamentų, pavyzdžiui, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas Nr. 1407/2013) dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo (de minimis pagalbai) nuostatas. Remiantis juo 2020 m. spalio 6 d. Fondo valdyba kreipėsi į Europos komisiją, kuri 2020 m. lapkričio 18 d. pritarė valstybės pagalbai. To pagrindu Fondo valdyba nustatė reikalavimus, dėl valstybės pagalbos teikimo, kuriai taikomi Europos Komisijos 2020 m. kovo 19 d. komunikato „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ C (2020) 1863 su pakeitimais, reikalavimai, kurie patvirtinti Fondo valdybos direktoriaus 2020 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-618 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valstybės pagalbos teikimo įmonėms, nukentėjusioms nuo Covid - 19 protrūkio, taisyklių patvirtinimo“.</p> <p><i>Lietuvos muitinės atsakymas.</i> Muitinės departamentas parengė Pagalbos priemonių mokesčių mokėtojams, paveiktiems COVID-19 sukeltų neigiamų pasekmių, taikymo schemas ir Pagalbos priemonių mokesčių mokėtojams, paveiktiems koronaviruso (COVID-19) sukeltų neigiamų pasekmių, taikymo aprašą (Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2021-02-25 įsakymas Nr. 1B-116 „Dėl pagalbos priemonių mokesčių mokėtojams, susidūrusiems su neigiamu poveikiu dėl koronaviruso (COVID-19) plitimo“. Muitinės departamentas suderino sutartį dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registro su Lietuvos Respublikos konkurencijos tarnyba, šiuo metu vyksta sutarties pasirašymo procedūra.</p> <p><i>FM atsakymas</i></p>	

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<p>Informuojame, kad Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020 m. gruodžio 22 d. raštu Nr. RNA-35368 per Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą pateikė pranešimą Europos Komisijai, prašydama notifikuoti valstybės pagalbos schemą, kuri apims Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme numatytas ir 2020 m., ir 2021 m. I pusmetį VMI taikomas pagalbos priemonės mokesčių mokėtojams, neigiamai paveiktiems nuo koronaviruso (COVID-19). Minėta valstybės pagalbos schema yra parengta vadovaujantis 2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikato „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ C (2020) 1863 su pakeitimais 3.9 skirsnio reikalavimais. Pažymėtina, kad pagalbos priemonės teikiant pagal patvirtintą valstybės pagalbos schemą, nėra taikomi <i>de minimis</i> pagalbos (t. y. nedidelės vertės valstybės paramos, kuriai netaikomas reikalavimas suderinti pagalbą su Europos Komisija, kaip tai yra numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalyje) apribojimai. Minėta valstybės pagalbos schema notifikuota Europos Komisijos 2021 m. sausio 18 d.</p>	
<p>2. „Invegai“, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės išvados 3 skyriaus 8 punkte pateiktus pastebėjimus, koreguoti Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių vykdymą „Invegoje“ reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, kad atliekant dokumentines patikras būtų įvertintos visos reikšmingos aplinkybės, galinčios turėti lemiamą reikšmę nustatant atvejus, kai COVID-19 neigiamam poveikiui sumažinti skirtos valstybės</p>	<p><i>Invegos atsakymas.</i> Atsižvelgta ir įgyvendinta KRA metu. Priemonės „Dalinis nuomos mokesčio kompensavimas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ procedūrų vadovas (2020-09-30 „Invegos“ generalinio direktoriaus įsakymu B-161 „Dėl priemonės „Dalinis nuomos mokesčio kompensavimas labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ procedūrų vadovo pakeitimo“) papildytas dar vienu tikrintinu aspektu (pažymime, kad šis aspektas ir iki įtraukimo į procedūrų vadovą buvo (yra) tikrinamas, dotacijų gavėjams teikiant užpildytas SVV deklaracijas, kurių duomenys sutikrinami su VĮ „Registrų centras“):</p>	<p>Įgyvendinta</p>

Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Institucijų pateikta informacija	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
<p>paramos lėšos buvo skirtos ar panaudotos nepagrįstai.</p>	<p>„59.8. ar tarp projekto vykdytojo ir nuomotojo nėra ryšio, kuriam esant parama iš lėšų, skirtų Priemonės finansavimui, negalėtų būti skiriama. Atitikimas kriterijui tikrinamas pagal VĮ „Registru centras“ duomenų bazėje esančius duomenis;“ Atsižvelgiant į tai, kad nėra galimybių iš anksto numatyti Priemonių Aprašų reikalavimų pakeitimus, į Procedūrų vadovą įtraukėme ir nuostatą, kad: „dokumentinių patikrinimų metu yra tikrinami visi aspektai, kurie leidžia, remiantis patikimais duomenų ir informacijos teikimo šaltiniais, įsitikinti projekto vykdytojo atitikimu Priemonės Aprašo reikalavimams bei tie aspektai, kurie turi įtakos finansavimo išlaidų tinkamumui pagrįsti“</p>	
<p>3. VMI, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės išvados 3 skyriaus 6 punkte pateiktus pastebėjimus, ateityje posėdžiuose priimant sprendimus, kurie daro reikšmingą įtaką formuojant darbo praktiką, susijusią su Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių vykdymu, posėdžių protokoluose atskleisti priimamų sprendimų motyvus.</p>	<p><i>VMI atsakymas.</i> Atsižvelgta — posėdžių, kuriuose priimami sprendimai, darantys reikšmingą įtaką formuojant darbo praktiką, susijusią su Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių vykdymu, protokoluose detalizuojami priimamų sprendimų motyvai, daromi posėdžių, organizuojamų video konferencijų platformoje „Zoom“, įrašai.</p> <p><i>FM atsakymas.</i> Pažymime, kad atsižvelgiant į šią rekomendaciją ir siekiant didesnio skaidrumo bei mokesčių mokėtojų pasitikėjimo valstybės institucijomis, bus užtikrinta, kad VMI posėdžių, kuriuose priimami sprendimai, darantys reikšmingą įtaką formuojant darbo praktiką, susijusią su Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonių vykdymu, protokoluose būtų detalizuojami priimamų sprendimų motyvai, t. y. dėl kokių VMI prognozuojamų ar atitinkamo sprendimo priėmimo momentu VMI ar kitoms valstybės institucijoms žinomų rizikų buvo priimtas atitinkamas sprendimas.</p>	<p>Igyvendinta</p>